

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๖/พ ๐๖๒



สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๓๓๓๓ ลวค
วันที่ 19 มิ.ย. 2557/180

สอ. 18
19 มิ.ย. 57
15.00น

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานผลการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม Foreign Account Tax Compliant Act (ความตกลง FATCA) ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกฝ่ายเศรษฐกิจ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ คสช(ศก) ๑ ๒๐๐

ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๑๕๑๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๙๗๕

ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗

๔. องค์ประกอบคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐอเมริกาสำหรับการเจรจาทำความตกลง FATCA

๕. สำเนาทะเบียนสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ คสช(สธ)/๔๗

ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

๖. บันทึกการเจรจาจัดทำความตกลง FATCA (Agreed Minutes)

๗. ร่างความตกลง FATCA

๘. ตารางสรุปประเด็นการเจรจาความตกลง FATCA

๙. ร่างบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding)

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอรายงานผลการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม Foreign Account Tax Compliant Act (ความตกลง FATCA) ที่หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้เห็นชอบตามบันทึกฝ่ายเศรษฐกิจ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ คสช(ศก) ๑ ๒๐๐ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) มาเพื่อโปรดพิจารณา นำเสนอหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อกระทรวงการคลังดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม Foreign Account Tax Compliance Act ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (ความตกลง FATCA) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนรัฐบาลไทยสำหรับการเจรจาความตกลง FATCA (คณะผู้แทนรัฐบาลไทย) เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และคณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ ได้เจรจากับคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐอเมริกา (คณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ) เพื่อการจัดทำความตกลง FATCA ณ U.S. Department of the Treasury ณ กรุงวอชิงตัน ดี ซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ในระหว่างวันที่ ๔ - ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยคณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ มีรองอธิบดีกรมสรรพากรเป็นหัวหน้า และคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลังสหรัฐอเมริกา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ทั้งนี้ หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ให้ความเห็นชอบและให้แนวทางสำหรับการจัดทำความตกลง FATCA ข้างต้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

/๒. ความเร่งด่วน...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้สถาบันการเงินไทยได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลง FATCA กล่าวคือ ได้รับยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ จากรายได้ที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา (สหรัฐฯ) ซึ่งสหรัฐฯ มีกำหนดจะเก็บตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ จึงเห็นควรเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบให้มีการเผยแพร่ชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

๓. ผลการเจรจาเพื่อการจัดทำความตกลง FATCA

๓.๑ ร่างความตกลง FATCA

๓.๑.๑ คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ และคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ร่วมกันจัดทำร่างความตกลง FATCA เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยได้ปรับร่างความตกลงมาตรฐาน (Model Text) ที่สหรัฐฯ จัดทำขึ้นสำหรับการเจรจากับประเทศต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับข้อกำหนดของกฎหมายของไทย โดยหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ และหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ร่วมลงนามในบันทึกการเจรจา (Agreed Minutes) และลงนามย่อ (initial) ในร่างความตกลง FATCA เพื่อรับรองความถูกต้องของร่างความตกลง FATCA เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ และสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) โดยร่างความตกลง FATCA แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

(๑) ความตกลงหลัก (Main Agreement) เป็นการกำหนดรายละเอียดของความร่วมมือที่จะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเก็บภาษี โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูล กำหนดเวลาและวิธีแลกเปลี่ยนข้อมูล การยกเว้นให้สถาบันการเงินไทยไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในของสหรัฐฯ รวมถึงขั้นตอนในการแก้ไขและยกเลิกสัญญา

คณะผู้แทนรัฐบาลทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้สาระสำคัญทั้งหมด (รวมทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา) และได้ร่วมกันแก้ไขถ้อยคำจากร่างความตกลงมาตรฐาน (Model Text) ของสหรัฐฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้กฎหมายของไทย เช่น การกำหนดนิยามของประเทศไทย การกำหนดนิยามของสถาบันการเงินไทย เป็นต้น นอกจากนี้ คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ ได้ขอกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลของการอ้างถึงกฎหมายภาษีของสหรัฐฯ ในบันทึกการเจรจา ซึ่งคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ไม่ขัดข้อง

(๒) เอกสารแนบท้าย ๑ (Annex I) เป็นการกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลลูกค้าที่สถาบันการเงินภายใต้ความตกลง FATCA จะต้องดำเนินการเพื่อระบุบัญชีที่สถาบันการเงินต้องรายงาน

คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ ได้หารือกับคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ เกี่ยวกับรายละเอียดของขั้นตอนดังกล่าวและไม่ขัดข้องกับข้อความตามร่างความตกลงมาตรฐาน (Model Text) ของสหรัฐฯ

(๓) เอกสารแนบท้าย ๒ (Annex II) เป็นการกำหนดประเภทสถาบันการเงินไทยที่ได้รับยกเว้นหรือผ่อนผันให้ไม่ต้องรายงานข้อมูล เช่น หน่วยงานราชการ ธนาครแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการเกษียณอายุประเภทต่าง ๆ สถาบันการเงินที่มีลูกค้าต่างชาติน้อยมาก สหกรณ์ สถาบันการเงินขนาดเล็ก บัญชีเงินฝากที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ บัญชีที่ได้รับยกเว้นภาษีตามกฎหมายไทย เป็นต้น

คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ ได้หารือกับคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ เกี่ยวกับรายละเอียดของสถาบันการเงินและบัญชีแต่ละประเภทตามที่กำหนดในร่างความตกลงมาตรฐานของสหรัฐฯ และแก้ไขข้อกำหนดในร่างความตกลงมาตรฐาน (Model Text) ของสหรัฐฯ ให้สอดคล้องกับลักษณะของสถาบันการเงินของไทย นอกจากนี้ ได้ร่วมกันกำหนดประเภทสถาบันการเงินและบัญชีทางการเงินของไทยที่มีลักษณะเฉพาะให้ได้รับยกเว้นเพิ่มเติม ๓ รายการ ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนการออมแห่งชาติ และกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

๓.๑.๒ ข้อกำหนดต่าง ๆ ในร่างความตกลง FATCA ที่คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ และคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ร่วมจัดทำขึ้นนี้ เป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อกำหนดของความตกลง FATCA ที่ประเทศอื่น ๆ ได้จัดทำขึ้น โดยในส่วนของการกำหนดประเภทสถาบันการเงินไทยที่ได้รับยกเว้นเพิ่มเติม

จากร่างความตกลงมาตรฐาน (Model Text) มีผลเป็นที่น่าพอใจและเป็นไปตามแผนการเจรจาที่คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ ได้กำหนดไว้ โดยรายละเอียดของผลการเจรจาในแต่ละประเด็นเป็นไปตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

อนึ่ง การลงนามย่อ (initial) ในร่างความตกลง FATCA เป็นเพียงการรับรองความถูกต้องและยืนยันว่าคณะผู้แทนรัฐบาลทั้งสองฝ่ายเห็นชอบในสาระสำคัญของร่างความตกลง FATCA ร่วมกันแล้ว โดยจะยังไม่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทยจนกว่าจะมีการลงนามในร่างความตกลง FATCA ที่ได้ผ่านกระบวนการจัดทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศและได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลของทั้งสองประเทศแล้ว

๓.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding)

คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ และคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ร่วมกันจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙) เกี่ยวกับความตกลง FATCA เพื่อลงนามพร้อมกับร่างความตกลง FATCA โดยเป็นความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการยกเว้นการรายงานข้อมูลของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตรายย่อย และการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายของไทยเพื่อให้ความตกลง FATCA มีผลสมบูรณ์ รวมถึงกำหนดขั้นตอนในการขยายเวลาการสิ้นสุดของความตกลงหากประเทศไทยยังไม่สามารถเริ่มส่งข้อมูลให้สหรัฐฯ ได้ตามข้อกำหนดของความตกลง FATCA

๔. การดำเนินการในลำดับต่อไป

แม้ว่าคณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ และคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ จะได้มีการลงนามย่อในร่างความตกลง FATCA แล้วก็ตาม แต่ความตกลง FATCA จะยังไม่มีผลผูกพันต่อประเทศไทย ซึ่งในการดำเนินการเพื่อให้ความตกลง FATCA มีผลสมบูรณ์ ประเทศไทยจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๔.๑ การให้ความยินยอมที่จะเผยแพร่ชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ

เนื่องจากสหรัฐฯ มีกำหนดการเริ่มหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ จากรายได้ที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯ ของสถาบันการเงินที่อยู่ในประเทศที่ไม่มีความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แต่สหรัฐฯ จะยกเว้นการเก็บภาษีจากสถาบันการเงินที่อยู่ในประเทศที่ได้มีการเจรจาในสาระสำคัญของร่างความตกลงกับสหรัฐฯ แล้ว (Reach Agreement in Substance) โดยกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ได้ออกประกาศ ที่ ๒๐๑๔-๑๗ กำหนดให้สถาบันการเงินที่อยู่ในประเทศที่ได้มีการเจรจาในสาระสำคัญของร่างความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ แล้ว (Reach Agreement in Substance) และได้มีการเผยแพร่ชื่อประเทศนั้นในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลง FATCA โดยจะได้รับยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ นับตั้งแต่วันที่กระทรวงการคลังสหรัฐฯ ได้ประกาศชื่อประเทศดังกล่าวในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ

ดังนั้น เพื่อให้สถาบันการเงินไทยได้รับสิทธิประโยชน์ตามประกาศกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ที่ ๒๐๑๔-๑๗ กระทรวงการคลังจึงเห็นควรเสนอหัวหน้า คสช. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้กระทรวงการคลังสหรัฐฯ ดำเนินการเผยแพร่ชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ได้ ซึ่งจะต้องดำเนินการแจ้งให้กระทรวงการคลังสหรัฐฯ ทราบและดำเนินการภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยกระทรวงการคลังจะประสานกับผู้แทนกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ต่อไป

๔.๒ การให้ความเห็นชอบร่างความตกลง FATCA

การจัดทำความตกลง FATCA จะต้องดำเนินการตามกระบวนการจัดทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศ โดยจะต้องมีการจัดทำร่างความตกลง FATCA ฉบับภาษาไทย และเวียนร่างความตกลง FATCA ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระทรวงการต่างประเทศตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะเสนอร่างความตกลง FATCA เพื่อหัวหน้า คสช. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามในร่างความตกลง FATCA ร่วมกับผู้แทนฝ่ายสหรัฐฯ เพื่อให้ความตกลง FATCA มีผลผูกพันต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อลงนามในร่างความตกลง FATCA ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถคงสิทธิประโยชน์ของการได้รับยกเว้นภาษี ตามที่กล่าวในข้อ ๔.๑

๔.๓ การเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อนวัตกรรมความตกลง FATCA

เพื่อให้สถาบันการเงินไทยสามารถดำเนินการตามข้อผูกพันของความตกลง FATCA ในการรายงานข้อมูลของบุคคลสหรัฐฯ ต่อกรมสรรพากรของสหรัฐฯ (U.S. IRS) ผ่านกรมสรรพากรของไทยได้ จำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายเพื่อให้สถาบันการเงินไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ภายใต้กฎหมายไทย ซึ่งกระทรวงการคลัง โดยคณะอนุกรรมการเตรียมการด้านกฎหมายเพื่อรองรับการปฏิบัติตาม FATCA จะดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติเพื่อนวัตกรรมตามความตกลง FATCA เพื่อหัวหน้า คสช. พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ การออกพระราชบัญญัติเพื่อนวัตกรรมความตกลง FATCA ดังกล่าว ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นเพื่อให้เริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสหรัฐฯ ครั้งแรกได้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ตามข้อกำหนดของความตกลง FATCA

๔.๔ การเตรียมการรับส่งข้อมูลโดยกรมสรรพากร

โดยที่กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานกลาง (Competent Authority) ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง FATCA กรมสรรพากรจะดำเนินการร่วมกับกรมสรรพากรของสหรัฐฯ (U.S. IRS) เพื่อจัดทำความตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานกลาง (Competent Authority Agreement) เพื่อกำหนด ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง FATCA ต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อจัดทำความตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานกลางดังกล่าว จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นเพื่อให้เริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลครั้งแรกได้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ตามข้อกำหนดของความตกลง FATCA

ทั้งนี้ การให้ความเห็นชอบอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่องให้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีเป็นอำนาจของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดนำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

๑) รับทราบผลการเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศ และการปฏิบัติตาม Foreign Account Tax Compliance Act ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและ รัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ตามข้อ ๓

๒) ให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการนำชื่อประเทศไทยขึ้นประกาศในเว็บไซต์ของกระทรวง การคลัง ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามข้อ ๔.๑ เพื่อกระทรวงการคลังจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์)

ปลัดกระทรวงการคลัง ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๘๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๗